

FÖRVALTARES ERFARENHETER

- Enkät till förvaltare av skyddad natur
- 24 svar. Från länsstyrelser

Frågor:

- Utmaningar
- Viktigast att tänka på
- När det inte behövs skylt
- Goda exempel
- Ta upp på detta webinarium

Största utmaningarna med skyltar i skyddad natur

1. Få dem tillräckligt intressanta så att de lockar besökare
  - Inte för mycket text.
  - Anslag som drar blickar till sig
  - Berätta med bilder
  - Kartan mer populär än text
  - Krav på att en del information ska finnas med
2. Hålla skyltarnas innehåll uppdaterat
3. Att skyltarna ska hålla över tid, trots sol, väder och betesdjur
4. Vandalism
5. Ekonomiska utmaningar. Många skyltar och skiftande budgetar.
6. Skyltar görs på rutin. Kanske behövs förnyelse.

Snabb utveckling inom hur besökare tar till sig information kopplat till andrahandsinformation (oftast digital) som beskriver besöksmål med liten eller ingen koppling till exempelvis föreskrifter.

Viktigast att tänka på när man planerar att sätta upp en skylt

1. Syfte och målgrupp
  - Behövs skylt?
  - För vem. Vad behöver dem för information?
  - Praktisk information, kul att veta eller förbud?

Att den är relevant och ger mervärde
2. Placering av skylten
  - Så att besökaren tar del av den, vid rätt tillfälle
  - Så att den håller
3. Tillgänglighet i utformning och montering
4. Vad ta med på skylten? Karta.
5. Utformning
  - Minimera textmängd
  - Lättläst
  - Intresseväckande grafiskt och innehållsmässigt

Trevlig ton istället för pekpinna
6. Samordna med andra avsändare och skyltar

När det inte behövs en skylt eller när den kan ersättas av något annat

1. När man inte räknar med besökare, t ex långt från väg eller när det inte finns naturlig entré
2. Hänvisa till uppdaterad information på webben, med kort introduktion på plats (QR-kod, piktogram). Kombinera med app, folder eller ljudguide.
3. Skyldighet att upplysa om att det är skyddat område och om föreskrifter
4. Behövs skylt på plats för att besökaren ska få tillräckligt med information?

Jag tror verkligen att det är viktigt att vi inte utnyttjar det digitala för mycket. Man är ute i naturen och ska försöka njuta av den och koppla bort sin smartphone som alltför ofta sitter fastgjuten i många händer.

Goda exempel

- Portionera ut skyltar längs en längre sträcka, med föreskrifterna lite lättare. Örebro np

- Aktivera besökarna, luckor, tävling, aktivitetsförslag
- Skyltar på djur i naturlig storlek
- Beijershamn på Öland: bläddra mellan korta skyltar om fjärilar
- Målpunktsskyltar i klass 1-områden i Stockholms län
- Små skyltar längs vandringsled om vad man upplever
- Temaskyltar med tidlös information

- Stendörren: 4 typer av skyltar: se och göra, natur- och kultur, regler, naturum

- Lst Värmlands förenklade skyltmall
- Reservatsskyltar och biotopsskyltar i VG-län
- Reservatsskylt med QR-kod
- Enkel skylt med piktogram, som visar det viktigaste
- Stora tydliga piktogram istället för text
- Välkommen till Sonfjället-skyltar
- Pampig entré, som Florarnas naturreservat

- National Park Service SoMe-konto. Humor
- Skyltar på museer

Vore kul att sammanställa några exempel från alla län som man kan inspireras av.